

Incentius al sector públic

Ramon
Tremosa

Economista (Universitat de Barcelona)

Mentre a França i a Portugal els governs reformem a fons l'estructura funcional del personal que treballa per al sector públic, el govern de Zapatero apuja d'un 4% el sou dels funcionaris per al 2009. Mentre els governs francès i portuguès volen trencar privilegis de la casta funcional, mirant d'eliminar característiques dels treballadors públics (contractes eterns, control de qualitat deficient...), el govern espanyol aprofundeix les diferències entre territoris: tot i la retòrica igualitària, a les autonomies on els ocupats públics

representen quasi el 30% de l'ocupació (a l'Espanya meridional) l'increment del 4% del sou és un coixí envejable anticrisi, mentre que als territoris on els ocupats públics no arriben al 10% (els Països Catalans) moltes pimes tanquen les portes i els treballadors del sector privat es ressenten del descens d'activitat i la congelació de salaris.

Gràcies a les noves tecnologies, els augments de productivitat han estat molt importants en tots els sectors d'activitat, on menys treballadors fan molta més feina... tret del sector públic, on el nombre d'ocupats continua creixent, insensible a canvis de govern i als nous temps. De fet, aquests darrers anys una de les causes que expliquen l'increment quasi zero de la productivitat en el cas espanyol (el darrer estat entre els estats de l'OCDE) és el comportament de la productivitat en el sector públic, molt deficient.

Sóc professor en una universitat pública i cada any els alumnes han d'omplir una enquesta per a avaluar la qualitat docent del professorat. El curs passat vaig dir als meus alumnes: "Encara que em poseu tots un zero no em passarà res." La manca d'incentius és total a la universitat pública, atès que cobra igual un professor que es queda amb cinc alumnes el tercer dia de classe que un altre que n'acaba tenint 200; i un professor que publica llibres o articles acadèmics cobra tant com un altre que no publica res. El sistema és tan pervers que també inclou els alumnes universitaris: ja que només paguen el 15% del cost real de la plaça d'estudiant, no tenen cap incentiu de queixar-se si la qualitat docent dels seus professors és ínfima.

Com es pot trencar aquest cercle viciós? Es pot mantenir a llarg termini un sector públic ineficient, que respon a un entorn més propi del segle XIX que no del segle XXI? Hem parlat molt de l'obscurantisme del govern espanyol, però quant costa l'escola pública catalana (incloses amortitzacions d'actius)?